

Kapya atu ba Pol hato hi Kolosi Abô môn

Pol hato kapya êntêk hadêñ avômalô êvhaviñ anêñ Kolosi. Pol miñ bôk hi Kolosi ami. Ma donjom Epaplas bôk hamô Epesus ba halanô Pol anêñ abô ba hêvhaviñ. Êñ ma hawa Abô Mavi êñ ba hi hanan bêteñ hadêñ avômalô Kolosi.

Kêdônwaga abôyan êv auk lokban hadêñ avômalô êvhaviñ anêñ Kolosi. Ba intu Pol hato ek epesan inij auk lôk embatho inij êvhaviñ loñ.

Hamô koladôn ma hato kapya êntêk hadêñ 60 AD la.

Pol hanan anêñ lamavi

¹ Ya Pol, Yisu Kilisi anêñ aposel hathak Wapômbên da anêñ lahaviñ lôk alalôaniñ aiyañ Timoti, yai ato kapya êntêk ² hadêñ avômalô mathen takatu ba êmô majan anêñ Kolosi. Môlô ma yêlôaniñ aiyañ takatu ba ômô haviñ Kilisi.

Alalôaniñ Kamik Wapômbên anêñ wapôm lôk labali êmô imbiñ môlô.

Mek leñimavi hathak avômalô Kolosi

³* Yêlô aten mek ma athak anan leñimavi wak nômbên intu hathak môlô hadêñ Wapômbên, alalôaniñ Anyô Bêteñ Yisu Kilisi anêñ Lambô ⁴⁻⁵* ek malê nena bôk alanô nena môlô ôev malemim ek nôm mavi takatu ba Wapômbên bôk hapôpêk yôv ek môlô hêk malak leñ. Môlô bôk olanô abô hathak nôm mavi takên yôv halôk Wapômbên anêñ Abô Mavi atu ba avanôn. Aên ba yêlô alanô nena môlô

* 1:3: Ep 1:15-16 * 1:4-5: Ep 1:15; 1Pi 1:4

ôêvhaviņ Yisu Kilisi lôklokwaņ ba lemimhaviņ avômalô matheņ lôkthô. ⁶ Abô Mavi êņ bôk halêm ek môlô ma lêk hik anôņ ba hêv liņsiņ haveņ pik lôkthô. Hatôm atu ba bôk hadum hadêņ môlô hadêņ wak atu ba olaņô lôk oyala abô avanôņ hathak Wapômbêņ anêņ wapôm aleba lêk. ⁷ *Eaplas bôk hadôņ môlô hathak abô êņ yôv. Yani ma yêlôaniņ aiaņ ba hadum ku haviņ yêlô ma yêlô leņiņhaviņ yani. Yani ma Kilisi anêņ anyô ku majaņ te ek hêv môlô sa. ⁸ Ma bôk hanaņ hadêņ yêlô hathak môlônim lemimhaviņ takatu ba Lovak Matheņ hêv.

⁹ *Waklavôņ abô êņ hayô ek yêlô ma miņ atak mek ek môlô ami. Ma athak ateņ mek ek Wapômbêņ anêņ Lovak Matheņ nêem auk lomâloma êndêņ môlô ek noyala Wapômbêņ anêņ lahaviņ katô. ¹⁰ Yêlô ateņ mek êņ ek môlô nômô êtôm Anyô Bêņ anêņ lahaviņ ek indum yani lamavi esak nômbêņ atu ba môlô udum. Êņ ma tem unim ku mavi lomâloma injik anôņ lôk auk hathak Wapômbêņ tem indumbak bêņ. ¹¹ *Ma embatho môlô loņ esak lôklokwaņ lôkthô atu ba halêm anêņ yanida anêņ lôklokwaņ lôkmaņgiņ ek malaiņ la hapôm môlô, ma numiņ lôklokwaņ lôk nômô maliņyaô. ¹² *Ma nômbôam ba nônêem lemimmavi êndêņ Kamikbêņ. Yani hêv athêņ hadêņ môlô ek noja unim sam imbiņ avômalô matheņ takatu ba êmô anêņ loņ deda. ¹³ *Yani hawa alalô vê hêk momaņiniņ anêņ lôklokwaņ ba hadô alalô hamô Namalô anêņ loņ lôkliņyak kapô. Yani lahaviņ Namalô êņ ba ¹⁴ *Namalô êņ iyom intu hêv alalôaniņ kambom vê ba halate alalô hale yaņi.

Kilisi hamô nômkama lôkthô vuliņ

* 1:7: Kol 4:12; Plm 23 * 1:9: Ep 1:16-17 * 1:11: Ep 1:19; 3:16 * 1:12: Ep 1:11,18 * 1:13: Luk 22:53; Ep 2:2 * 1:14: Ep 1:7

¹⁵ *Kilisi hawa Wapômbêṅ atu ba anyôla miṅ hatôm ênjê ami anêṅ dahô. Yani ma Wapômbêṅ nakaduṅ mông ba hamô vuliṅ ek nômkama lôkthô atu ba Wapômbêṅ hapesaṅ. ¹⁶ Hathak Kilisi ma Wapômbêṅ hapesaṅ nômkama lôkthô anêṅ leṅ lo pik, vi ma hatôm nagê ma vi ma miṅ hatôm nagê ami hatôm aṅela lôk iniṅ avaka ma iniṅ ṅê bêṅbêṅ lôk lôklokwaṅ takatu ba hêk kapô. Hapesaṅ nômkama lôkthô hathak Kilisi ek nêṅ athêṅ bêṅ êndêṅ yani. ¹⁷ *Kilisi hamô hamôṅ vêm ka nômkama lôkthô habitak. Ma havalorṅ nômkama lôkthô loṅ ba intu êmô tiṅiṅ. ¹⁸ *Yani bôk hadum ba avômalô ôdôṅ êvhaviṅ lôkthô ibitak ba intu hamô hatôm avômalô êvhaviṅ lôkthô iniṅ wakadôk. Ma thêlô ma yani liṅkupik. Yani ma anyô mông atu ba haviyô anêṅ ṅama ek avômalô ṅama lôkthô ba intu hamô vuliṅ ek nômkama lôkthô. ¹⁹ *Wapômbêṅ lamavi ek anêṅ auk lôkmala lôkthô hamô Namalô kapô. ²⁰ *Hathak Kilisi Wapômbêṅ hapôpêk loṅôndê ek etauviṅ nômkama sapêṅ anêṅ leṅ lo pik ek nêṅmô labali imbiṅ yani. Hadum nôṅ êṅ hathak Kilisi anêṅ thalaleṅ atu ba haṅgasô hathak a.

²¹ *Sêbôk ma môlô ômô daimbô ek Wapômbêṅ. Ba udum kambom lomaloma ba intu unim auk hapôlik hathak yani. ²² *Ma doṅtom lêk hathak Kilisi anêṅ ṅama liṅkupik, hatauviṅ môlô ek nôṅmô labali imbiṅ yani lôk matherṅ ma mabuṅ lôk kambom mi ênjêk yani ma. ²³ Aêṅ ba nobalorṅ unim ôêvhaviṅ loṅ ba numiṅ lôklokwaṅ ek miṅ nupu ami. Ma nôṅnêṅ malemim ek nôṅ mavi takatu ba Abô Mavi hik thô ma miṅ notak ami, êṅ ma tem nôpôm mek mavi takêṅ. Môlô bôk olaṅ Abô Mavi êṅ yôv. Ma

* 1:15: Jon 1:18; 2Ko 4:4 * 1:17: Jon 1:1; 8:58 * 1:18: Ap 26:23; Ep 1:22-23; ALK 1:5 * 1:19: Kol 2:9 * 1:20: Ep 1:10 * 1:21: Lom 5:10; Ep 2:12 * 1:22: Lom 5:10; Ep 5:27

bôk enaḡ bêḡ hadêḡ avômalô pik luvuluvu. Ya Pol intu, Abô Mavi êḡ anêḡ anyô ku.

Pol hêv avômalô matheḡ sa

²⁴ Ma lêk yalenḡmavi hathak vovaḡ takatu ba hapôm ya ek nêḡ mômô sa. Kilisi bôk hawa vovaḡ vi, aêḡ ba anêḡ avômalô êvhaviḡ tem neja vovaḡ êḡ vi imbiḡ. Thêlô ma yani liḡkupik ma vovaḡ êntêk ba yahawa hêv Kilisi anêḡ liḡkupik sa ek vovaḡ sapêḡ atu ba Kilisi hawa ni êyô anêḡ daḡ. ²⁵ *Wapômbêḡ hêv ku hadêḡ ya ba yahabitak avômalô êvhaviḡ iniḡ anyô ku ek yanaḡ anêḡ abô lôkthô bêḡ êndêḡ mômô avômalô loḡ buyaḡ. ²⁶ *Abô êḡ ma abô lôk kup ba bôk havuḡi hêk loḡ kapô ek avômalô bôsêbôk bôlada halêm ba halêm. Ma doḡtom lêk hik thô halêm yaiḡ ek anêḡ avômalô matheḡ. ²⁷ Wapômbêḡ lahaviḡ thêlô neyala abô lôk kup êḡ. Ma abô lôk kup êḡ ma abô lôkmaḡḡiḡ anôḡ atu ba habitak ek nêḡ mômô avômalô loḡ buyaḡ sa hatôm hêv avômalô Israeḡ sa. Ma abô lôk kup êḡ ma aêntêk. Kilisi hamô mômô ḡê loḡ buyaḡ kapô ba intu ôêv malemim ek nôḡmô Kilisi anêḡ lôkmaḡḡiḡ kapô. ²⁸ Aêḡ ba intu yêlô anaḡ Kilisi bêḡ hadêḡ avômalô sapêḡ. Yêlô adôḡ lôk anaḡ abô lôklokwaḡ hathak auk mavi sapêḡ ek thêlô lôkthô nimbitak ḡê mabuḡ anôḡ imbiḡ Kilisi ek ini nêḡmô Wapômbêḡ ma. ²⁹ *Ba intu yahadum ku bêḡ lôk vovanik hathak Kilisi anêḡ lôklokwaḡ atu ba hadum ku bêḡ hamô yakapôlôḡ.

2

¹ Yalenḡhaviḡ mômô noyala nena yahadum ku lôk vovanik bêḡ ek mômô lôk avômalô Laodisia lôk avômalô êvhaviḡ lôkthô atu ba miḡ bôk êyê ya ami. ² Yahadum ku êḡ ek

* 1:25: Ep 3:2,7-8 * 1:26: Lom 16:25-26; Ep 3:5,9 * 1:29: Ep 3:7,20; Plp 4:13

yambatho mólô lôkthô kapôlômim loŋ ek nosak doŋtom lôk lemimbiŋ am ek noja auk lôkmaŋgiŋ sapêŋ ek noyala Wapômbêŋ anêŋ auk atu ba havuŋi katô. Auk êŋ ma Kilisi da. ³*Ma auk lôkmaŋgiŋ lôk auk bêŋ sapêŋ havuŋi hamô yani kapô hatôm payeŋ mavi ek nêŋ alalô sa.

⁴*Yahanaŋ abô takêŋ ek anyôla miŋ êmbôv mólônim auk esak abô lélêyaŋ mavi la ba esau mólô ami. ⁵*Miŋ yahamô haviŋ mólô ami, ma doŋtom yadahôlônŋ hamô haviŋ mólô. Ma yahayê mólô ômô thêthônŋ mavi ba ôêvhaviŋ Kilisi lôklokwaŋ ba intu yaleŋmavi anônŋ.

Lôkmala lukmuk

⁶Bôk owa Yisu Kilisi hatôm unim Anyô Bêŋ yôv. Ba intu nômô imbiŋ yani aêŋ iyom. ⁷*Numiŋ lôklokwaŋ êtôm alokwaŋ lôk ŋgalôk ma nodav unim ôêvhaviŋ êyômô yani ek unim ôêvhaviŋ imbitak lôklokwaŋ êtôm atu ba bôk êdônŋ mólô. Ma nônêŋ lemimmavi êndêŋ Wapômbêŋ êtôm ŋaŋ hasôv halôk bônŋ.

⁸Noyabiŋ am dedauŋ mavi ek avômalô vi miŋ ne-sau mólô esak auk pik lôk abô takatu ba hayovak oyaŋ ami. Ôêvhaviŋ iniŋ abô ma hatôm etak o halôk kola kapô. Thêlô ewa auk takêŋ halêŋ anêŋ auk bô lôk ŋgôk takatu ba eyabiŋ pik ma miŋ Kilisi ami ⁹*ek malê nena Wapômbêŋ anêŋ auk lôkmala sapêŋ hamô Kilisi liŋkupik kapô. ¹⁰*Yani hamô vuliŋ ek lôklokwaŋ lôk athêŋ bêŋ lôkthô. Mólô ômô haviŋ yani ba intu Wapômbêŋ hêv anêŋ lôkmala hadêŋ mólô ba lôkmala êŋ intu hanŋgasô hayô mólô vôn. ¹¹*Ma tabô enŋothe kupik hik anônŋ hamiŋ mólô takatu ba ôêvhaviŋ Kilisi. Miŋ enŋothe kupik hathak baheŋiŋ ami. Mi, Kilisi da hadum ku hêk mólô kapôlômim

* 2:3: 1Ko 1:24,30 * 2:4: Lom 16:18 * 2:5: 1Ko 5:3 * 2:7: Ep 3:17
 * 2:9: Jon 1:14,16 * 2:10: Ep 1:21-22 * 2:11: Lom 2:29

ba hadabêḅ môle nim kapôle mim bô vê. ¹²* Ba uthik ḅaḅ ma Wapôle bêteḅ halav môle haviḅ Kilisi. Ma hathak unim ôêvhaviḅ Wapôle bêteḅ anêteḅ lôklokwaḅ atu ba hik Kilisi liḅ ma hik môle liḅ haviḅ.

¹³* Sêbôk atu ba Kilisi miḅ haḅgothe kapôle mim bô vê ami denaḅ, ma kapôle mim bô êḅ havalonḅ môle lonḅ ba udum kambom lomaloma lôk ômô hatôm ḅê ḅama. Êḅ ma Wapôle bêteḅ hêv unim kambom sapêteḅ vê ba hadum ba ômô lôkmala haviḅ Kilisi. ¹⁴* Sêbôk ma alalô leḅḅḅndônḅ kôtônḅ ba abuliḅ abô balabuḅ ba intu tem injik i liliḅ ba nêḅ vovaḅ êndêteḅ alalô. Ma doḅtom Wapôle bêteḅ hamiḅ abô balabuḅ anêteḅ vovaḅ takêteḅ lonḅ siḅ ba hik lonḅ hathak a haviḅ Kilisi. ¹⁵ Ma hathak Kilisi anêteḅ ḅama hathak a, ma Wapôle bêteḅ hamô ḅḅḅk bêteḅ bêteḅ lôk ḅḅḅk lôk athêteḅ lu ba hêv iniḅ nômkama vovak vê. Vêḅ ma halom thêlô ba hi hadô hamiḅ avômalô maleḅḅḅ ma hêv mama bêteḅ hadêteḅ thêlô.

Abô hathak ḅê pik iniḅ balabuḅ

¹⁶* Aêteḅ ba ḅê doho etatale môle hathak nôḅ takatu ba oḅ lo unum ma waklavônḅ ôêv yeḅ lo waklavônḅ ayônḅ lukmuk ma waklavônḅ Sabat, êḅ ma miḅ nodanô iniḅ abô ami.* ¹⁷* Nôm takêteḅ lôkthô ma yaôna ma hatôm dahô atu ba halêḅ hamônḅ ek alalô nagê vêḅmam ka miḅ nôḅ anônḅ embeḅ yam. Ma nôḅ anônḅ êḅ ma Kilisi da. ¹⁸ Avômalô doho esopa iniḅ auk bô ba eḅam i oḅaḅ hathak iniḅ kobom êv yeḅ. Thêlô enaḅ nena thêlô etauiḅ i ba esopa iniḅ niaviḅ takatu ba êyê ba intu êv yeḅ hathak aḅela. Miḅ notak i ek netatale môle ba nêḅnêḅ unim vuli mavi vê ami. ¹⁹* ḅê êḅ miḅ evalonḅ Kilisi atu ba hatôm leḅviḅḅkupik anêteḅ

* 2:12: Lom 6:4 * 2:13: Ep 2:1,4-5 * 2:14: Ep 2:14-16; 1Pi 2:24 * 2:16: Lom 14:1-13 * 2:16: 'Sabat' ma abô Hiblu ma anêteḅ ôdônḅ nena, 'Waklavônḅ neḅa lovak.' * 2:17: Hib 8:5 * 2:19: Ep 2:21; 4:16

wakadôk loŋ ami. Leŋviŋkupik êŋ ma nê êvhaviŋ Kilisi. Ma hathak hayabiŋ leŋviŋkupik êŋ lôkthô dedauŋ mavi ek nimitak lôklokwaŋ ba nedahaliŋ i mavi ma nindumbak esak lôklokwaŋ atu ba Wapômbêŋ hêv.

²⁰ *Môlô bôk oma yôv haviŋ Kilisi ba intu ŋgôk takatu ba eyabiŋ pik êntêk ma miŋ eyabiŋ môlô ami. Ma osopa pik anêŋ balabuŋ hatôm pik hayabiŋ môlô denaŋ eka?
²¹ Pik anêŋ balabuŋ hanaŋ nena, “Miŋ ombaloŋ ami! Miŋ noŋgwaŋ ami! Miŋ ôsôm ami!” ²² *Balabuŋ takêŋ halêm anêŋ avômalô pik iniŋ auk lôk iniŋ abô takatu ba êdôŋ ba enaŋ hathak nôm takatu ba aŋ lo anum iyom vêm ma mi.
²³ ŋê takatu ba êdôŋ balabuŋ takêŋ esaŋ nena balabuŋ êŋ ma auk mavi ek nêm avômalô sa ek nênem yeŋ lôk nênem vovaŋ êndêŋ leŋviŋkupik ek indum Wapômbêŋ lamavi. Ma doŋtom mi, balabuŋ takêŋ miŋ hatôm nêm avômalô sa ek netak iniŋ thethaŋjak ami.

3

Alalô aviyô ba awa lôkmala haviŋ Kilisi

¹ *Aêŋ ba Wapômbêŋ bôk hik môlô liŋ haviŋ Kilisi ba ômô lôkmala. Ma lêk Kilisi hamô Wapômbêŋ baŋ vianôŋ hamô malak leŋ. Ba intu nômô lêlê esak nômkama malak leŋ iyom. ² *Ma nônem auk esak nômkama vuliŋ, ma miŋ nômkama pik ami. ³ Môlô bôk oma yôv ba unim lôkmala hakopak hamô haviŋ Kilisi atu ba hadahaliŋ haviŋ Wapômbêŋ. ⁴ Kilisi ma môlônim lôkmala ba anêŋ waklavôŋ endelêm ma tem nôlêm yaiŋ imbiŋ yani lôk anêŋ lôkmaŋgiŋ.

* 2:20: Gal 4:3,9; 1Ti 4:3 * 2:22: Mat 15:9 * 3:1: Mak 12:36; 16:19; Ep 1:20
 * 3:2: Mat 6:33

⁵ *Aêḡ ba uḡgwik kambom pik sapêḡ atu ba hamô mólô kapólômim vônô: sek waliliḡ lók auk lônḡólônḡ ma thetharḡak lók leḡiḡhaviḡ kambom lók maleḡiḡkilik hathak nômka. Maleḡkilik ma hatôm êv yeḡ hathak ḡḡók. ⁶ Avômalo leḡôndônḡ kôtônḡ intu ethak idum nôm takêḡ ba intu tem nêpôm Wapômbêḡ anêḡ lamaniḡ. ⁷ Sêbók ma mólô ômô aêḡ ba osopa leḡôndê kambom takêntêk haviḡ. ⁸ *Ma doḡtom lêk ma notak kambom sapêḡ atu ba hamiḡ mólô kapólômim aêntêk: lemimmaniḡ lók lemimḡaḡa ma kapólômim kambom lók onaḡ abôma hathak avômalo vi lók onaḡ abô kambom. ⁹ *Mólô bók otak kapólômim bô lók anêḡ kambom lomaloma yôv. Ba intu miḡ nonaḡ abôyaḡ êndêḡ mólôviyaḡ ami. ¹⁰ *Ma lêk owa kapólômim lukmuk. Ma wak nômbêḡ intu ma Wapômbêḡ atu ba hapesaḡ kapólômim lukmuk êḡ hadum ek imbitak êtôm yanida anêḡ dahô ek noyala yani mavi anônḡ. ¹¹ *Ba intu avômalo takatu ba bók ewa kapólônḡiḡ lukmuk yôv, lókthô ma êtôm doḡtom iyom. Avômalo Israeḡ lók avômalo loḡ buyaḡ, ma vi atu ba eḡgothe kupik lók vi atu ba miḡ eḡgothe ami, ma vi atu ba ḡê kamuḡ lók vi atu ba alonaḡ anônḡ, ma vi atu ba êmô alaḡsi vibiḡ lók vi atu ba idum ida iniḡ ku, lókthô êtôm doḡtom iyom. Kilisi intu bêḡ ek nômbêḡ takêḡ lókthô ba hamô haviḡ alalô sapêḡ.

¹² *Wapômbêḡ lahaviḡ mólô ba bók habi baḡ hayô hêk mólô ek numbitak anêḡ avômalo matheḡ. Ba intu numbuliv am siḡ esak kobom leḡiḡhiki hatôm vovaḡ haliḡ anyô lók nundum mavi êndêḡ anyô yaḡ ma notauviḡ am ba nômô labalina lók maliḡyaô. ¹³ *Ma anyô te hawa

* 3:5: Lom 6:6,11; Ep 4:19; 5:3-6 * 3:8: Ep 4:25-29; 5:4 * 3:9: Ep 4:22,25
 * 3:10: Ep 4:24 * 3:11: Gal 3:28 * 3:12: 1Pi 2:9 * 3:13: Ep 4:2,32

auk lokbarj hathak yaŋ ma embaloŋ kapô loŋ. Ma malem thêlêv hathak anyô yaŋ ma otak anêm kapôlôm kambom êŋ. Anyô Bêŋ bôk hêv anêm kambom vê yôv, ba intu undum aêŋ iyom. ¹⁴*Ma ôkôk leŋiŋhaviŋ êyôŋgêk nôm takêŋ vov. Leŋiŋhaviŋ havalonj lôkthô loŋ majan anôŋ.

¹⁵*Môlô lôkthô bôk othak doŋtom ba ubitak Kilisi anêŋ liŋkupik doŋtom ba halam môlô ek nômô yôhok imbiŋam. Ba intu notak Kilisi anêŋ yôhok ek eyabiŋ môlô kapôlômim. Ma nônêm lemimmavi êndêŋ Wapômbêŋ wak nômbêŋ intu sapêŋ. ¹⁶*Nômbôlô Kilisi anêŋ abô êmô kapôlômim siŋ ek nôndôŋ lôk uŋgwik auk mavi sapêŋ thô imbiŋ am. Nônêm yeŋ atu ba hêk Wapômbêŋ anêŋ kapya yeŋ lôk yeŋ mathenj lôk yeŋ atu ba Lovak Mathenj hêv ek nônêm lemimmavi êndêŋ Wapômbêŋ êndôk kapôlômim.

¹⁷*Nômkama lôkthô atu ba môlô udum ba onaj ma nundum lôkthô esak Anyô Bêŋ Yisu Kilisi anêŋ athêŋ. Ma hathak yani ma nônêm lemimmavi êndêŋ Kamik Wapômbêŋ.

Pol anêŋ abô hadêŋ nê mathen lodôŋlodôŋ

¹⁸*Môlô avi lôk anyô, nômô unim anyô vibij. Êŋ ma mavi ek avi atu ba hasopa Anyô Bêŋ.

¹⁹*Ma môlô anyô, lemimimbiŋ vônimi ma miŋ nosaŋ i ami.

²⁰*Ma môlô avômena, nôwê lemami lo lemtami iniŋ abô sapêŋ vibij. Nôm êŋ hadum Anyô Bêŋ lamavi.

²¹*Ma môlô lami miŋ nosaŋ i kakapuk ami, êŋ ma tem undum nalumi maleŋiŋ tiyamtiyam.

Pol anêŋ abô hanaŋ hadêŋ nê ku lôk anêŋ alaŋsi

* 3:14: Lom 13:8-10 * 3:15: 1Ko 12:27; Ep 4:4; Plp 4:7 * 3:16: Ep 5:19

* 3:17: 1Ko 10:31; Ep 5:20 * 3:18: Ep 5:22 * 3:19: Ep 5:25 * 3:20:

Ep 6:1 * 3:21: Ep 6:4

²² *Ma môlô vi atu ba lôk alaŋsi, nôwê unim alaŋ iniŋ abô sapêŋ vibinŋ. Ma unim alaŋ hamô mena mi la, ma nundum iniŋ ku dedaunŋ mavi. Ma miŋ nundum unim ku mavi êndêŋ wak takatu ba yani hamô ek nêŋ lamavi êndêŋ yani iyom ami. Mi, nôkô ek Anyô Bêŋ ba nundum unim ku sapêŋ lôk kapôlômim. ²³ Ba intu ku alêla takatu ba udum ma nundum lôk kapôlômim êtôm udum Anyô Bêŋ anêŋ ku ma miŋ nê pik iniŋ ami. ²⁴ Êŋ ma oyala nena ku takatu ba udum ek unim anyô bêŋ, êŋ ma Anyô Bêŋ Kilisi anêŋ ku ba lemimimbi nena tem injik ku anêŋ vuli sam êndêŋ môlô. ²⁵ *Ma doŋtom opalêla takatu ba idum kambom ma tem neja kambom êŋ anêŋ vuli viyaŋ. Wapômbêŋ hathak hadum aêŋ hadêŋ avômalô lôkthô ba miŋ lahabi iniŋ athêŋ ami.

4

¹ *Ma môlô alaŋsi takatu ba unim nê ku êmô, noyala nena unim Anyô Bêŋ doŋtom aêŋ iyom hamô malak leŋ. Ba intu nundum kobom thêthônŋ lôk mavi êndêŋ i.

Pol hapôviŋ thêlô ek neteŋ mek

² *Môlô nônêŋ lêlê ba noteŋ mek lemimvidonŋ lôk nônêŋ lemimmavi êndêŋ Wapômbêŋ. ³ *Ma noteŋ mek ek yêlô imbiŋ ek Wapômbêŋ nêŋ balaŋ vê ek yêlô nanaŋ anêŋ abô hathak Kilisi atu ba havuŋi êlêŋ yaiŋ. Abô êŋ intu lêk yahamô koladônŋ hathak. ⁴ Ba intu noteŋ mek ek yanaŋ abô êŋ ni yaiŋ êtôm Wapômbêŋ anêŋ lahaviŋ ek avômalô sapêŋ neyala.

⁵ *Ômô haviŋ nê takatu ba miŋ êvhaviŋ ami, ma nombeŋ lôk auk mavi wak nômbêŋ intu ma nômbôlêŋ

* 3:22: Ep 6:5-8 * 3:25: Lom 2:11 * 4:1: Ep 6:9 * 4:2: Ep 6:18; Plp 4:6
 * 4:3: Lom 15:30; Ep 6:19 * 4:5: Ep 5:15-16

lojôndê atu ba nunḡwik Kilisi thô êndêḡ i. ⁶ *Undum ek anêm abô sapêḡ ida yôhokna êtôm nôḡ lôk ḡḡwêk ek oyala lojôndê ôwê avômalô tomtom iniḡ abô viyaḡ mavi.

Pol hêv Tikikus lo Onesimiba i Kolosi

⁷ *Alaldaniḡ aiyaḡ anôḡ Tikikus tem enaḡ êndêḡ môlô esak malêla takatu ba hapôm ya. Yani ma anyô ku majaḡ te ba hathak hadum Anyô Bêḡ anêḡ ku haviḡ ya. ⁸ *Yahêv yani hathôk hathak ôdôḡ êntêk ek enaḡ nena lêk yêlô amô aisê ek indum môlô kapôlômim mavi. ⁹ *Ma yahêv alaldaniḡ aiyaḡ anôḡ Onesimi hathôk haviḡ Tikikus. Yani ma môlôda te atu ba hamiḡ majaḡ. Thai tem nenaḡ esak nôḡ takatu ba habitak loḡ êntêk.

Pol hêv thêlônḡ leḡḡmavi hadêḡ avômalô Kolosi

¹⁰ *Alistakas atu ba hamô koladôḡ haviḡ ya hêv anêḡ lamavi hadêḡ môlô. Ma Mak, Balabas anêḡ naha hêv anêḡ lamavi hadêḡ môlô haviḡ. Mak hathôk ek môlô ma nosopa abô takatu ba bôk yahanaḡ ba noja yani thô. ¹¹ Ma Yisu ôpatu ba elam nena Jastas hêv anêḡ lamavi haviḡ. Anyô lô êntêk êv ya thêvô bêḡ anôḡ. Thêlô êḡ ma ḡê Israel ba idum ku enaḡ abô hathak Wapômbêḡ anêḡ loḡ lôkliḡyak haviḡ ya. Israel miḡ bêḡ anôḡ êmô haviḡ ya ami. Mi, thêlô lô êntêk iyom.

¹² *Eaplas, ma môlôda te, hêv anêḡ lamavi hadêḡ môlô. Yani ma Yisu Kilisi anêḡ anyô ku ba hathak havalonḡ môlô loḡ lôklokwaḡ hathak mek ek môlô numiḡ êtôm ḡê talaḡ ek noyala Wapômbêḡ anêḡ lahaviḡ katô. ¹³ Yahanaḡ avanôḡ biḡ nena yani hathak hadum ku bêḡ hathak môlô lôk avômalô Laodisia lo Hielapolis. ¹⁴ *Alaldaniḡ aiyaḡ

* 4:6: Ep 4:29; 1Pi 3:15 * 4:7: Ep 6:21 * 4:8: Ep 6:22 * 4:9: Plm 10-12 * 4:10: Ap 12:12; 13:13; 15:37-39; 2Ti 4:11 * 4:12: Kol 1:7; Plm 23
* 4:14: Plm 24

anêŋ dokta Luk lôk Dimas êv iniŋ leŋŋmavi hadêŋ môlô haviŋ.

¹⁵ Nônêm yenaŋ yaleŋmavi êndêŋ aiyaŋ thêlô anêŋ Laodisia lôk Nimpa ma ŋê êvhaviŋ takatu ba êv yeŋ êmô anêŋ unyak.

¹⁶ Môlô te hasam kapya êntêk hadêŋ môlô yôv, ma nônêm ni êndêŋ avômalô êvhaviŋ anêŋ Laodisia ek nesam imbiŋ. Ma kapya atu ba yahato ek Laodisia, thêlô nindum aêŋ iyom ek môlô nosam. ¹⁷ *Ma nonaŋ êndêŋ Alkipus nena, “Ku atu ba Wapômbêŋ hêv hadêŋ o, ma undum ku êŋ dedaun mavi.”

¹⁸ *Ya Pol, hathak yada yabaheŋ ma yahato yaleŋmavi êntêk hadêŋ môlô.* Yahamô koladôŋ ba intu lemimimbi ya. Wapômbêŋ anêŋ wapôm êmô imbiŋ môlô.

* 4:17: Plm 2 * 4:18: 1Ko 16:21 * 4:18: Anyô yaŋ hêv Pol sa ba hatu anêŋ abô halôk kapya. Ma Pol da hatu anêŋ lamavi iyom hathak yanida baŋ. Nôŋgô Lom 16:22.

Wapômbênj Anêj Abô Matherj
The New Testament in the Malei-Hote Language of Papua New
Guinea

Nupela Testamen long tokples Maei-Hote long Niugini

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc. and The Malê people

Language: Hotê-Malê (Malei-Hote)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: The Malê people

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 24 Apr 2018 from source files dated 24 Apr 2018

c8e90bc3-6cab-57b1-9a48-04f5f30fe59a